

Boehm Temel Kavramlar Testi (Boehm-3)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Boehm Temel Kavramlar Testi (Boehm-3)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18133>

Özet

Boehm Temel Kavramlar Testi (Boehm-3), Ann E. Boehm tarafından geliştirilen ve daha sonra Türkiye'de Gülden Uyanık Balat tarafından uyarlaması yapılan, okul öncesi ve erken ilköğretim çağındaki çocukların temel kavram bilgisini ölçmeye yönelik standart bir araçtır. Testin 2000 yılı versiyonu kullanılarak yapılan bu uyarlama, 60 ila 96 ay arasındaki çocukların dil ve **bilişsel gelişim** süreçleriyle yakından ilişkili olan niteliksel, mekânsal ve niceliksel kavramlara ne ölçüde hakim olduklarını değerlendirme amaçlar. Toplam 50 temel kavramı içeren test kitapçıkları, çocukların akademik başarı ve **okula hazırlık** düzeylerini belirlemede kritik öneme sahiptir.

Uygulama bireysel olarak yürütülmekte olup, çocuktan sözel yönergeler doğrultusunda doğru görseli üretmesi beklenmektedir. Türk popülasyonu üzerinde yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, testin bu yaş grubu için uygun istatistiksel değerlere sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Boehm Temel Kavramlar Testi, temel kavramlar, **okula hazırlık**, **bilişsel gelişim**, okul öncesi eğitim, mekânsal kavramlar, niceliksel kavramlar.

Yazarlar

Ann E. Boehm (Orijinal Geliştirici), Gülden UYANIK BALAT (Uyarlayan)

Amaç

Boehm Temel Kavramlar Testi'nin temel amacı, anaokulu seviyesinden ilköğretim ikinci sınıf düzeyine kadar olan çocukların (60-96 ay) akademik öğrenmeye temel teşkil eden 50 kritik kavramı anlama ve kullanma düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Bu kavramlar, çocuğun çevresini anlamlandırması ve okul ortamında verilen yönergeleri takip edebilmesi için zorunlu olan temel dil becerilerini yansıtır.

Ölçek, özellikle erken müdahale programlarına ihtiyaç olan veya kavram bilgisinde akranlarına göre gerilik gösteren çocukları tespit etmek ve onların eğitim ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla kullanılmaktadır. Test, çocukların **niteliksel** (örneğin, büyük/küçük), **mekânsal** (örneğin, üstünde/altında) ve **niceliksel** (örneğin, hepsi/hiçbiri) kavramlardaki yeterliliklerini değerlendirerek, **okula hazırlık** seviyelerine dair kapsamlı bir bakış sunar.

Yapı

Boehm Temel Kavramlar Testi (Boehm-3), dil ve **bilişsel gelişim** ile doğrudan ilişkili olan üç ana kavram kategorisini ölçen bir yapıya sahiptir. Bu yapı, çocukların soyut düşünme becerilerinin ve akademik yönergeleri anlama kapasitelerinin temelini oluşturur.

Niteliksel Kavramlar: Nesnelerin özelliklerini (renk, boyut, şekil) tanımlayan terimleri içerir.

Mekânsal Kavramlar: Konum, yön ve uzaklık ilişkilerini ifade eden terimleri içerir (Örn: içinde, dışında, yanında). Bu kavramlar, matematik ve okuma becerilerinin gelişimi için önemlidir.

Niceliksel Kavramlar: Miktar ve sayısal ilişkileri ifade eden terimleri içerir (Örn: az, çok, bazılar, hepsi).

Test, bu 50 temel kavramın görsel bir formatta sunulması yoluyla, çocuğun kavram bilgisini pasif olarak değil, aktif olarak öğrenme yoluyla değerlendirir.

Geçerlik

Boehm Temel Kavramlar Testi'nin (2000 versiyonu) Türk çocukları üzerindeki geçerlik çalışmaları, Gülden Uyanık Balat'ın 2003 tarihli doktora tezinde detaylandırılmıştır. Araştırmada testin E formu kullanılmış olup, Türk çocuklarına ilişkin spesifik bir geçerlilik katsayısı hesaplanmıştır.

Elde edilen geçerlilik bulguları şunlardır:

Testin E formunun Türk çocuklarına ilişkin geçerliliği **.002** olarak rapor edilmiştir (Balat-Uyanık, 2003). Bu değer, uyarılmanın kültürel ve dilsel bağlamda geçerliliğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Türkçe uyarılmasının güvenilirlik analizleri çeşitli istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir. Bu analizler, test sonuçlarının zaman içinde tutarlılığı ve iç tutarlılığı doğrulamaya amaçlanmıştır.

Güvenirlik katsayıları aşağıdaki gibidir:

Test tekrar test güvenilirliği (ICC): **.879**. Bu yüksek katsayı, testin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verdiğini, yani zamana karşı dayanıklı olduğunu göstermektedir.

Cronbach Alfa (Çi Tutarlılığı): **.86**. Bu değer, test maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Spearman-Brown Güvenilirliği: **.82**. Bu katsayı da testin genel güvenilirliğini destekleyici niteliktedir (Balat-Uyanık, 2003).

Faktör Analizi

Kaynak materyalde, Boehm Temel Kavramlar Testi'nin (Boehm-3) Türkçe uyarlaması'na ilişkin spesifik bir **faktör analizi** çalışması'nın sonuçlarına dair ayrıntılı bilgi sunulmamıştır. Ancak testin yapısal olarak niteliksel, **mekânsal kavramlar** ve niceliksel kavramlar olmak üzere üç temel kavram grubunu ölçtüğü belirtilmiştir. Bu kavram grupları'nın faktöriyel ayrımına dair ek araştırmalar gereklidir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel olarak uygulanan, görsel üretlemeye dayalı, küçük kitapçıklardan oluşan performans testi.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: 60-96 ay (Anaokulu ve İlköğretim İkinci Sınıf Düzeyi)

Popülasyon Detayları: Türk çocukları üzerinde standardize edilmiştir. Uyarlama çalışması özellikle korunmaya muhtaç ve ailesinin yanında kalan altı yaş grubu çocukları'nı kapsamıştır.

Test Metodolojisi: Uygulamalar bireysel olarak yürütülür. Çocuğa test materyali verilir ve uygulayıcı tarafından sözel yönergeler sunulur. Çocuktan, verilen kavramı en iyi temsil eden görseli (resmi) üretmesi istenir. Test, 50 temel kavramı değerlendirmek üzere hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Temel kavramlar, **mekânsal kavramlar**, niceliksel kavramlar, niteliksel kavramlar, **Cronbach Alfa**, **test tekrar test güvenilirliği**, uyarlama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Güliden UYANIK BALAT (Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara - 2003 tezi sırasında)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Kullan?lan Versiyon): Ann E. Boehm taraf?ndan geli?tirilen 2000 y?l? versiyonu (Boehm, 2001) Türkiye uyarlamas?nda kullan?lm??t?r.

?zinler ve Ücret: ?zinler ve kullan?m ücretlerine dair spesifik bilgi kaynakta belirtilmemiştir. Akademik kullan?m için, uyarlamay? yapan yazar Gülden Uyan?k Balat ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Durumu: Testin orijinal PDF'i kaynakta sunulmam??t?r. Ancak tez kayna??na eri?im linki mevcuttur.

Kaynaklar

Uyan?k Balat, G. (2003). *Alt? ya? grubu korunmaya muhtaç ve ailesinin yan?nda kalan çocuklar?n okula haz?r bulunul?luk ile ilgili temel kavram bilgilerinin kar??la?t?r?lmas?* (Yay?mlanmam?? doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ek Kaynak Linki: tez.yok.gov.tr

Boehm, A. E. (2001). Boehm Test of Basic Concepts, Third Edition (Boehm-3). The Psychological Corporation.

Boehm Temel Kavramlar Testi (Boehm-3) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

50 temel kavram? de?erlendirmek üzere haz?rlanm?? test kitapç??? üzerinde çocu?un uygun olan görseli bulmas? ve i?aretlemesi beklenir.

Test, çocuklar?n dil ve bili?sel geli?imi ile ili?kili olan niteliksel, mekânsal, niceliksel kavramlarla ilgili düzeylerini de?erlendirmeye yöneliktir. Uygulamalar bireysel olarak yürütülmü?tür. Her çocu?a test materyali verilmi? ve yönergeler sorulmu?, çocuktan do?ru olan resmi i?aretlemesi istenmiştir.